

PLA LINGÜÍSTIC

ESCOLA EL CIM

PROJECTE LINGÜÍSTIC ESCOLA EL CIM

ÍNDEX

1. Presentació
2. Marc normatiu
3. Finalitats i objectius
4. Alumnat, llengua i escola:
 - 4.1. Situació geogràfica
 - 4.2. Situació socials
 - 4.3. Ús lingüístic a l'escola
5. Tractament de llengües
 - 5.1. La llengua com a eix transversal i de comunicació
 - 5.2. Aprenentatge de les llengües:
 - 5.2.1. Català i castellà
 - 5.2.2. Llengües estrangeres
6. Conclusions

1. PRESENTACIÓ

El Projecte Lingüístic que teniu a les mans és el document que marca les línies en l'ús i l'aprenentatge de la llengua en la comunitat educativa de l'escola El Cim. Com que l'ús de la llengua en la societat va canviant al llarg del temps, també el projecte lingüístic cal que tingui revisions periòdiques. Aquest document elaborat el curs 2019-2020 és la revisió i actualització del Projecte Lingüístic del març del 2009, amb una nova i actualitzada visió.

Algunes de les línies que marca aquest document s'inspiren directament en el caràcter propi del centre que diu que **l'escola El Cim és una escola catalana, arrelada a Vilanova i la Geltrú** i a la seva realitat social i cultural. **La llengua vehicular de l'escola és doncs el català**, d'acord amb l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, que l'estableix com a llengua pròpia, i "és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament" (Títol preliminar, article 6.1). Així doncs, les comunicacions que es facin a i des de l'escola, les reunions, les classes, etc. seran en català.

El caràcter propi del centre també marca que **El Cim és una escola popular**, això vol dir que acull tot tipus de famílies i d'alumnes que vulguin formar-ne part i que acceptin aquest caràcter propi. Això fa que la comunitat educativa sigui molt diversa i plural i amb persones d'orígens geogràfics, socials i lingüístics diferents, cosa que valorem molt positivament. L'objectiu prioritari és doncs el **domini de la llengua catalana i també el de la llengua castellana**, que permeti als infants i joves arrelar-se a l'entorn on viuen i desenvolupar-se socialment. Tal com estableix l'Estatut, tots els habitants de Catalunya "tenen el dret d'utilitzar les dues llengües oficials i els ciutadans de Catalunya tenen el dret i el deure de conèixer-les" (Títol preliminar, article 6.2). Així doncs, basant-nos en la legislació vigent, aquest projecte lingüístic ha de vetllar perquè els alumnes acabin l'escolaritat amb un correcte domini del català i el castellà, de manera oral i escrita.

Immersionos en la pluralitat que comporta una **escola inclusiva** com la nostra, també creiem que és important donar eines a professors i alumnes que, de manera voluntària, vulguin conèixer i aprofundir en la **Llengua de Signes Catalana (LSC)**.

El món globalitzat en què ens movem fa també que la diversitat lingüística sigui una realitat dels nostres alumnes i les seves famílies. És necessari, doncs, potenciar el desig i la necessitat de parlar altres idiomes. Per això cal que els alumnes adquireixin un bon coneixement d'una **llengua estrangera** al llarg de la seva escolaritat. Aquest projecte lingüístic ha de vetllar per assolir l'objectiu d'acabar l'escolaritat amb un bon domini tant oral com escrit de l'idioma **anglès**, que és la tercera llengua obligatòria que es treballa a El Cim. A l'Educació

Secundària Obligatòria introduïm també el **francès** com a optativa per als alumnes que assoleixen clarament els objectius marcats en les tres llengües anteriors.

2. MARC NORMATIU

El projecte lingüístic de l'escola es fonamenta en el següent marc normatiu:

- Llei 7/1983 de 18 d'abril de Normalització Lingüística
- Llei 1/1998 de 7 de gener, de Política Lingüística
- DECRET 75/1992, de 9 de març, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, primària i secundària obligatòria
- DECRET 142/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària. (DOGC núm. 4915 de 29 de juny de 2007)
- DECRET 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria. (DOGC núm. 4915 de 29 de juny de 2007)
- Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, pel que fa a l'atenció educativa de tots els alumnes
- Reial Decret 126/2014, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'educació primària
- Reial Decret 1105/2014, de 26 de desembre, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Secundària
- Decret 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària
- Decret 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria

3. FINALITATS I OBJECTIUS

L'objectiu del projecte lingüístic és aconseguir un bon ús del llenguatge i de les llengües com a eines de desenvolupament intel·lectual i social dels individus.

Per a garantir aquest objectiu cal que s'estableixin unes bones pràctiques lingüístiques entre tots els integrants de la comunitat educativa. En primer lloc els docents i el personal del centre, però també entre l'alumnat i les seves famílies.

L'escola ha de garantir el dret de tots els infants que viuen a Catalunya de poder fer servir el català i el castellà, les dues llengües oficials, per a finalitats múltiples, de manera oral i escrita, amb l'ús de diferents mitjans de comunicació.

Així mateix, el treball lingüístic cal que garanteixi l'ús d'una primera llengua estrangera, l'anglès, de manera oral i escrita, i com a llengua d'ús en situacions quotidianes i també acadèmiques. A més, per a aquells alumnes que tenen facilitat en l'adquisició d'aquesta primera llengua estrangera, se'n proposa una segona, en l'Educació Secundària Obligatòria: el francès.

El nostre projecte lingüístic recull les propostes educatives per a l'ensenyament i aprenentatge de les llengües i per a la comunicació, i pretén ser coherent i eficaç, prioritzant la funcionalitat.

Per a poder aconseguir aquestes finalitats cal considerar l'entorn social, és a dir, el propi centre com a espai comunicatiu, així com les classes en què es treballa específicament la llengua. També cal tenir en compte la realitat de l'entorn i el de les famílies. Les escoles són ens vius i canviants, socialment i lingüísticament, per això caldrà fer prèviament una anàlisi de la situació i l'ús de les diferents llengües en les famílies de l'escola.

4. ALUMNAT, LLENGUA I ESCOLA

4.1. SITUACIÓ GEOGRÀFICA

L'escola El Cim està ubicada a Vilanova i la Geltrú, a la capital de la comarca del Garraf, una població costanera, d'uns 70.000 habitants, dedicada fonamentalment a la indústria, al turisme i als serveis. Es troba en l'anomenat segon cinturó de Barcelona, a 45 quilòmetres de la capital, i molt ben comunicat. Això fa que sovint faci de ciutat dormitori i moltes de les famílies que opten per El Cim siguin novingudes a la ciutat en els darrers 20 anys.

Vilanova té un nucli històric format per La Geltrú i el Centre Vila, i a tocar de la platja el barri de Mar. Hi ha una colla de barris al voltant, creats o desenvolupats en el creixement del segle XX, (Sant Joan, l'Aiguacuit, Molí de Vent, Tacó, barri de Mar a tocar de la plaça de la Rajanta, Ribes Roges, barri de La Sardana....) des dels quals es pot desplaçar a peu fins el centre; i els que es troben més allunyats i necessiten l'ús de transport per arribar al centre (L'Aragai, La Collada – Sis Camins, Solicrup, ...). Al centre de la vila hi viu població de tota la vida, sovint gent gran i sense fills, famílies acomodades, però també hi trobem alguns habitatges vells i sense rehabilitar, amb famílies humils, a vegades novingudes amb molts fills. Als barris perifèrics hi ha des de nuclis de classe obrera molt popular fins a zones benestants d'alt *standing*.

L'escola El Cim es troba al centre de la població, en dos edificis, un a la Rambla Principal, en una zona de botigues i illa de vianants, i un altre a la plaça dels Cotxes, en un edifici històric catalogat. Acull tant infants i joves del barri descrit en l'apartat anterior, com fills de famílies que viuen en d'altres barris de la ciutat i venen a l'escola a peu i alguns que viuen en els barris perifèrics i venen en transport.

4.2. SITUACIÓ SOCIAL

El Cim neix el 1996 fruit de la fusió de les escoles La Immaculada i La Miraculosa. D'entrada les famílies que porten els fills a l'escola El Cim són de procedències socials i lingüístiques molt diverses. Per una banda hi ha les que són de Vilanova "de tota la vida", algunes de les quals els pares i les mares ja són exalumnes del centre. D'aquestes hi ha les que provenien de la petita burgesia local (botiguers, paradistes del mercat...) i les de tradició del barri de mar (pescadors, classes populars...). També hi assisteixen moltes famílies que busquen en l'escola uns

determinats serveis i unes relacions amb l'entorn escolar, que tradicionalment han vist en l'escola concertada. Finalment hi assisteixen moltes famílies nouvingudes a Vilanova que esperen trobar a l'escola concertada allò que tenien als seus llocs d'origen, especialment a Barcelona.

Segons l'informe de política lingüística del 2018, s'explica que a Catalunya un 81,2% parla català, arribant fins el 85,3% en l'àmbit del Penedès, on s'inclou el Garraf. El mateix estudi assenyala que, en l'ús diari, només un 35,1% usa molt o força la llengua catalana, mentre que la resta fa servir habitualment el castellà o altres idiomes. A Vilanova hi ha hagut successives onades migratòries, la darrera amb força població del nord d'Àfrica, Romania i Amèrica Llatina, per tant també hi ha força població que parla habitualment les seves llengües maternes.

Aquesta realitat concretada al nostre centre ens diu que a El Cim en l'actualitat hi ha moltes famílies que han vingut a viure a Vilanova en els últims deu anys, sobretot a causa de la feina i l'habitatge. També hi ha un grup d'estrangers (5%), majoritàriament del Marroc, però també de la Xina, Romania, països d'Europa Occidental o d'Amèrica Llatina, que per raons diverses ara viuen aquí i que han triat o els han assignat el nostre centre. A part d'aquest grup, també hi ha famílies d'origen estranger que tenen fills que ja són nascuts a Catalunya i han escolaritzat els fills a El Cim.

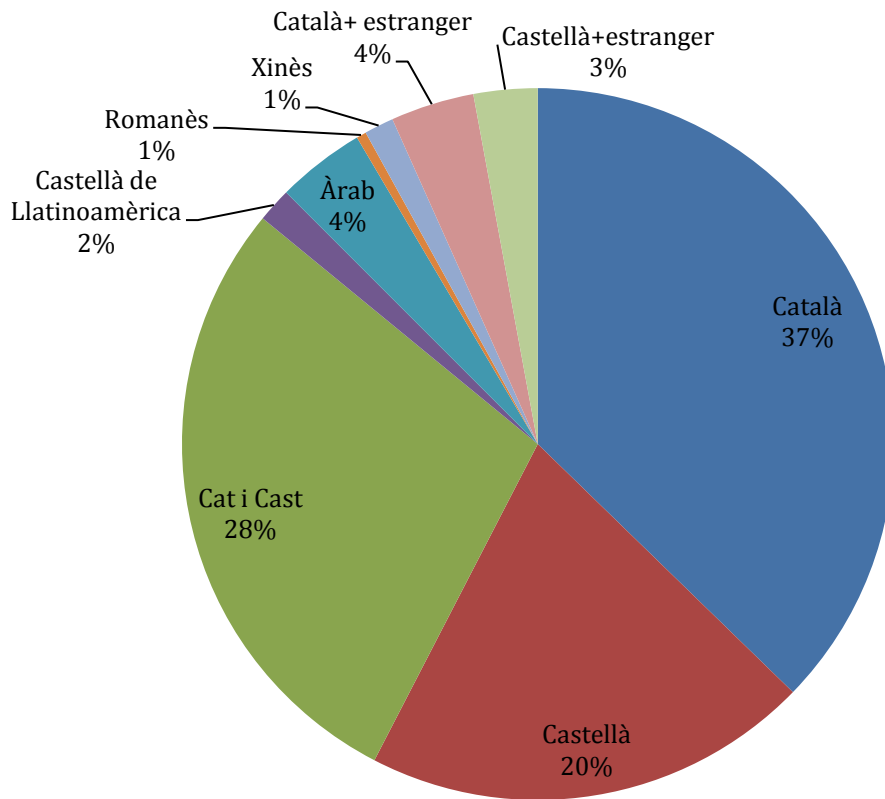
4.3 ÚS LINGÜÍSTIC DE LES FAMÍLIES DE L'ESCOLA

Els apartats anteriors ens remetent a una tipologia molt diversa d'alumnat, i també a molts diversos usos lingüístics. Durant el curs 2019-2020 hem fet un petit estudi d'aquests usos a nivell familiar, i els resultats que ens han donat són els següents:

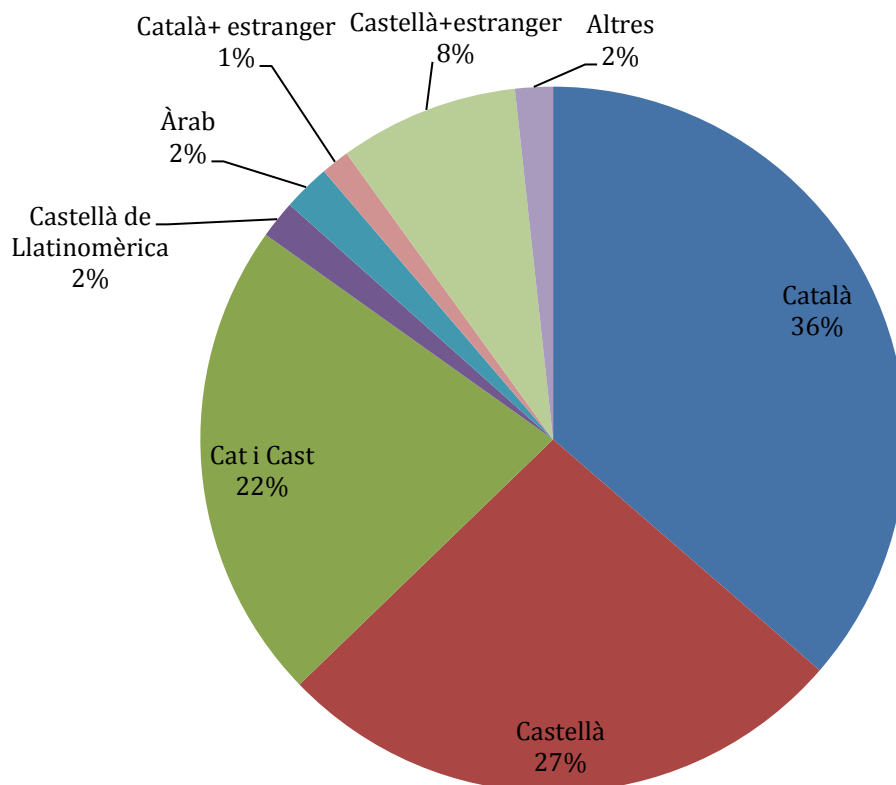
En Educació Infantil i Primària una tercera part de les famílies té com a llengua habitual el català, un 20% el castellà, i una altra tercera part habitualment usen dues llengües en l'àmbit familiar, o bé el català i el castellà o bé alguna d'aquestes dues llengües més una altra d'estrangera. Del 6% de famílies que a casa seva fan servir una llengua diferent del català o el castellà, destaca el 4% que té com a llengua habitual l'àrab. En algunes d'aquestes famílies els alumnes són el referent lingüístic català o castellà, ja que a casa seva els pares i mares no parlen cap d'aquestes dues llengües.

A l'Educació Secundària Obligatòria no es detecten grans canvis en l'ús lingüístic familiar.

ÚS LINGÜÍSTIC INFANTIL I PRIMÀRIA

ÚS LINGÜÍSTIC ESO

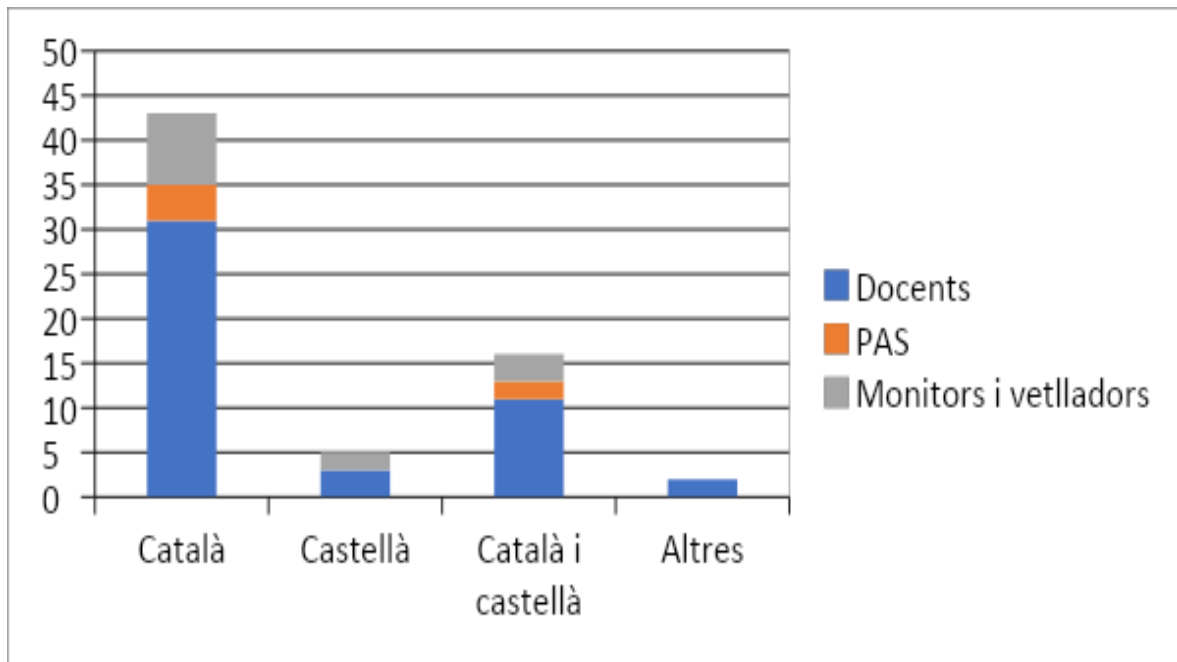
5. TRACTAMENT DE LES LLENGÜES

5.1 LA LLENGUA COM A EIX TRANSVERSAL I DE COMUNICACIÓ

El català és la llengua vehicular de l'escola El Cim, i cal que vetllem per tenir-ne un bon model d'ús. Aquest principi el tindrem també en qualsevol de les altres llengües que s'utilitzin a l'escola (castellà, anglès, francès), tenint cura que el personal que l'utilitzi tingui un bon model lingüístic. En la projecció pública del centre (reunions de pares, jornades de portes obertes, web, xarxes socials, circulars...) la llengua emprada és el català.

A l'escola el personal s'expressa habitualment en català, i l'ús correcte de la llengua catalana és un dels criteris que es tenen en compte a l'hora de contractar personal nou, tal com va aprovar el Consell Escolar del centre l'any 2000. Entre el personal docent tots els membres del claustre tenen acreditació per fer les classes en català, i a aquells que els correspon fer-ho també tenen la titulació pertinent.

En l'estudi de la realitat lingüística realitzat durant el primer trimestre del curs 2019-2020 entre el personal del centre, hem recollit les dades següents referents als usos lingüístics habituals en la vida quotidiana:

El personal del centre, tant docent com no docent, entén, parla i escriu en llengua catalana, i en un 99% dels casos aquesta és la llengua en que s'adrecen a les persones que atenen a l'escola en el tracte habitual. Si una persona expressa la seva dificultat per entendre el català, o la seva preferència per ser atès en castellà, canvien d'idioma, llengua que també parlen i entenen tota la comunitat educativa. A l'escola no es dona la possibilitat de ser atès en cap altre idioma, i arribat el cas es busca suport per a la traducció (a l'àrab, el romanès, el rus, etc.) entre alumnes més grans del centre o docents que dominin aquest idioma i puguin traduir.

5.2. APRENTATGE DE LES LLENGÜES

5.2.1 CATALÀ I CASTELLÀ

La lectura i l'escriptura s'inicia a P3, en català, en metodologia global. S'inicia amb els noms de cadascú de la classe i de mica en mica es van afegint paraules i fonemes segons els aprenentatges que es van fent. A cada una de les aules d'Educació Infantil trobem també un mural amb tots els fonemes en català, amb una imatge identificativa que ajuda a interpretar-lo. També es fan activitats per iniciar-se en el traç i la grafia.

Cada nena o nen segueix el seu propi ritme d'aprenentatge, i en finalitzar l'Educació Infantil la majoria d'alumnes són capaços d'identificar gran part dels fonemes en català i saben llegir i escriure. Els alumnes que, pel seu ritme maduratiu, encara no ho han aconseguit acaben l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura a Cicle Inicial.

A Primària s'introdueix també la llengua castellana. Tant el català com el castellà es tracten dins del treball globalitzat, és a dir, en tot allò que es treballa s'incideix en l'ús i funcionament de la llengua. Cada dia, però, es comença l'activitat a l'aula amb una estona de lectura individual que pot ser tant en català com en castellà.

De primer a sisè es compta amb dues hores a la setmana de Taller d'Espectura. En aquest espai, en què es treballa en grups reduïts, s'incideix en el procés de l'expressió escrita: lectura de diferents models de textos, anàlisi de l'estructura i el vocabulari, etc. És un moment on s'aplica gramàtica i ortografia.

Per afavorir la mecànica de la lectura, al Cicle Inicial hi ha un projecte titulat "*Les àvies mestres al Cim*", en què un equip de deu àvies, venen per parelles o trios

una hora a la setmana a fer lectura individualitzada amb les nenes i els nens de primer i segon de Primària, de manera que puguin fer una estona de lectura individual cada setmana.

A l'ESO totes les matèries s'imparteixen en català, excepte les d'altres llengües (castellà, anglès i francès). Tant les classe de català com les de castellà són impartides per especialistes tres hores a la setmana. La llengua, però, impregna tots els aprenentatges i s'apliquen unes pautes de correcció ortogràfica per cursos en totes les matèries.

Des de l'escola també es proposa la participació en diferents activitats d'escriptura dins i fora de l'escola com els Jocs Florals per sant Jordi, els Jocs Florals de Catalunya, Contes de ciència (Cosmocaixa), premi Andrea Noya *Moments viscuts amb els nostres grans*, Premi Menjallibres, etc. Per afavorir la lectura també es proposen activitats dins i fora de l'escola com la Biblioteca escolar, la fira *Conte va, va de contes*, etc. També es proposa als alumnes de l'ESO la participació al Picalletres per millorar en les normes ortogràfiques i l'agilitat lingüística i ampliar lèxic.

5.2.2 LLENGÜES ESTRANGERES

La llengua estrangera que es treballa a l'escola és l'anglès, com a llengua imprescindible per al món d'avui. L'escola té un conveni amb Cambridge University com a Partner en la formació i l'ús de materials d'aprenentatge de l'anglès.

A partir de P3 els alumnes tenen contacte amb la llengua anglesa amb una professora nadiua que entra a l'aula dos cops per setmana i es treballen situacions quotidianes a través de contes, jocs i cançons.

A partir de primer de Primària els i les alumnes tenen classe d'anglès amb un especialista. També en anglès es fa un projecte de la vida quotidiana (*English Project*) i tenen classes en grups reduïts (mig grup) de llengua oral (*Speak English*). A Cicle Inicial els alumnes tenen dues hores de classe i una hora més d'*English Project*. A Cicle Mitjà fan dues hores de classe d'anglès i mitja hora d'*Speak English* en grup reduït (mig grup), i a Cicle Superior els alumnes tenen 2,5h de classe d'anglès, una hora d'*English Project* i mitja d'*Speak English* en grup reduït. De l'equip de mestres que imparteixen aquestes matèries, la meitat són nadius.

A l'ESO l'anglès és la llengua estrangera obligatòria. Se'n fan tres hores de classe setmanal, excepte a segon que se'n fan quatre. Una d'aquestes hores es divideix el grup en dos per poder treballar de manera oral. La matèria de plàstica, els cursos que la tenen, també es fa en anglès. A quart d'ESO tenen una optativa de literatura anglesa en anglès, *English Lit*, en grup reduït.

A 3r d'ESO s'ofereix la possibilitat de fer una setmana d'estada en família al Regne Unit, de manera que els alumnes tinguin la possibilitat de viure situacions reals d'ús de la llengua estrangera. De manera voluntària els alumnes d'ESO poden preparar-se per als exàmens de Cambridge, una hora al migdia, un cop acabades les classes.

El francès és la segona llengua estrangera que s'ofereix a l'escola. S'imparteix als cursos de primer, segon i tercer d'ESO. És d'oferta obligatòria i d'opció voluntària per als alumnes. Els alumnes que trien francès a primer, però, l'han de seguir cursant fins a tercer d'ESO. Es treballa dues hores a la setmana en la franja de matèries optatives. Normalment la meitat dels alumnes de cada curs segueixen la matèria de Francès.

6. CONCLUSIONS

Aquest Pla lingüístic s'emmarca en una línia continuïsta del document anterior, elaborat el 2009, amb ajustos i modificacions per adaptar-ho als nous temps amb les necessitats d'avui en dia.

Tant en l'avaluació interna de l'escola com en les proves diagnòstiques que proposa el Departament d'Ensenyament pels cursos de sisè de Primària i quart d'ESO constatem que aquesta línia de treball garanteix que els alumnes acabin l'escolaritat obligatòria amb el correcte domini de la llengua catalana i castellana tant oral com escrita.

En aquestes mateixes proves constatem que tant en català, en castellà com en llengua anglesa (la primera llengua estrangera) sempre obtenim un nivell superior a la mitjana de Catalunya i de les escoles de la mateixa complexitat que la nostra.

Veiem que per a l'aprenentatge de les llengües són bàsics els referents lingüístics amb què estan en contacte els alumnes, ja sigui a nivell familiar com docent. És molt important la implicació de les famílies amb l'escola i que es creï un clima de confiança i complicitat. L'escola compta amb un equip docent competent lingüísticament tant en català com en castellà i en anglès, i cal vetllar perquè això continuï sent així.

Finalment, creiem que s'ha de vetllar per l'actualització i adequació d'aquest pla lingüístic perquè els temps canvien amb molta rapidesa i ens emplacem a fer-ne la revisió en un termini aproximat de cinc anys o cada vegada que constatem que la realitat social i lingüística de l'escola està canviant.